

Ministarstvo rada
i mirovinskoga sustava

UPRAVA ZA RAD I ZAŠTITU NA RADU

SEKTOR ZA ZAŠTITU NA RADU I

UPRAVNE POSLOVE

Jere Gašperov, dipl.ing.

načelnik Sektora za zaštitu na radu i upravne poslove

ZAŠTITA NA RADU 2020. GOD. U RH

PRIJEDLOZI ZA RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE SUSTAVA ZAŠTITE NA RADU U REPUBLICI HRVATSKOJ

ZAŠTITA NA RADU 2020. GOD. U RH

Pravni temelj:

- Čl. 6. st. 6. Zakona o zaštiti na radu (NN, br. 71/14, 118/14 i 154/14):

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava u suradnji s Nacionalnim vijećem za zaštitu na radu predlaže Vladi RH donošenje Nacionalnog programa zaštite na radu.

OSNOVNI STRATEŠKI CILJEVI

- **Kontinuirano smanjivati stopu ozljeda na radu i profesionalnih bolesti u odnosu na prethodno razdoblje**
 - Sustav sigurnosti i zaštite zdravlja na radu razvijati temeljem jedinstvene metodologije praćenja ukupnog stanja, praćenja pojedinih rizika prema djelatnostima i praćenja **glavnih uzroka ozljeda na radu**
- (Prepoznamo li stvarne uzroke ozljeda na radu?)**
- Povećavati stupanj zadovoljstva te osjećaj sigurnosti radnika na mjestu rada
 - Pratiti pojavnosti novih rizika i razmatrati mjere za njihovo smanjenje

AKTIVNOSTI ZA REALIZACIJU STRATEŠKIH CILJEVA

Redovni poslovi:

Donijeti preostale pravilnike temeljem Zakona o zaštiti na radu (značajan broj pravilnika treba donijeti ministar zdravlja)

Bitne novine za uspostavu sustava:

Pravilnik iz čl. 83. st. 7. Zakona o zaštiti na radu:

Stvaranje informacijskog sustava zaštite na radu pri Zavodu za unapređivanje zaštite na radu

Pravilnik iz čl. 81. st. 2. Zakona o zaštiti na radu, **kojeg donosi ministar nadležan za zdravlje:**

**Propisati najmanji broj sati koje će specijalist medicine rada provesti na mjestu rada kod poslodavca
(povratak specijaliste medicine rada na mjesto rada)**

AKTIVNOSTI ZA REALIZACIJU STRATEŠKIH CILJEVA

Uvesti odgovarajuće poticajne mjere poslodavcima za smanjenje broja ozljeda na radu i profesionalnih bolesti te stvarati modele za što učinkovitiju provedbu sigurnosti i zaštite zdravlja na radu

- A) Izgraditi poticajni sustav obveznog zdravstvenog osiguranja u dijelu doprinosa za slučajeve ozljeda na radu i profesionalnih bolesti (bonus–malus, prema stanju u pripadajućoj djelatnosti),
- B) Stimulirati poslodavce poticajnim sredstvima za uvođenje i certificiranje sustava upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu – aktivni pristup
(tijekom 2016. god. bit će objavljena norma **ISO 45001**)

AKTIVNOSTI ZA REALIZACIJU STRATEŠKIH CILJEVA

- **Poticajne mjere za poslodavce**
- U doglednoj perspektivi:
- **Osnivanje odgovarajućeg Fonda iz kojeg bi se ozlijeđeni radnici (ili članovi obitelji) brzo obešteli za slučajeve ozljeda na radu/profesionalnih bolesti (ovisno o razini smanjenja radne sposobnosti radnika i propustima poslodavca)**
- Teret dokazivanja na poslodavcu o provedbi mjera ZNR
- Odgovornost radnika za obavljanje poslova dužnom pažnjom (čl. 68. ZZR-a)
- U ovisnosti o propustima poslodavca i težinama ozljeda, određivanje premije osiguranja
- **Pitanje arbitraže u ocjeni propusta poslodavaca (Koje stručno tijelo?)**

AKTIVNOSTI ZA REALIZACIJU STRATEŠKIH CILJEVA

- **Poticajne mjere za poslodavce**
- Ad b) – Certifikat OHSAS 18001, ili budući ISO 45001
- Socijalni fondovi EU ili drugi izvori financiranja
- Certifikat (sam po sebi) nije dovoljno jamstvo za visoku razinu provedbe ZNR, ali njegovo održavanje zahtijeva (na godišnjoj razini):
 - izradu ciljeva i programa za unaprjeđenje stanja i upravljanje rizicima (procjena rizika – polazište),
 - unutrašnju nezavisnu ocjenu sustava,
 - ocjenu uprave o učinkovitosti sustava,
 - vanjsku nezavisnu ocjenu certifikacijskog tijela s pripadajućom akreditacijom

AKTIVNOSTI ZA REALIZACIJU STRATEŠKIH CILJEVA

- **Promicati kulturu prevencije sigurnosti i zaštite zdravlja na radu na svim razinama u RH**
- Čl. 79. ZZR-a
- Sadržaji zaštite na radu u programima obrazovanja (naročito strukovne škole gdje je primjena propisa ZNR posebno važna za sigurnost budućeg radnika)
- Edukacija o primjeni zaštite na radu već u ranoj životnoj dobi (naročito jer se radi o generacijama koje su previše usmjerene na zaslonsku opremu)

AKTIVNOSTI ZA REALIZACIJU STRATEŠKIH CILJEVA

- Stvarati modele i mehanizme za bolju suradnju i zajedničko djelovanje svih dionika sustava zaštite na radu
- ZZR je definirao prava, obveze i odgovornosti svih dionika sustava ZNR (**ZZR ne daje recepture**)
- Potrebno je stvarati modele i mehanizme za međusobnu suradnju, koordinaciju i povratne informacije (Nedostatak kvalitetne komunikacije?)

(Aktivni sustavi upravljanja sigurnošću i zdravljem to imaju razrađeno kroz procedure)

AKTIVNOSTI ZA REALIZACIJU STRATEŠKIH CILJEVA

- **Stvarati modele i mehanizme za bolju suradnju i zajedničko djelovanje svih dionika sustava zaštite na radu**
- Mnogo veća suradnja potrebna je u odnosima:
Stručnjak ZNR – Povjerenik radnika za ZNR
Specijalist medicine rada – Povjerenik radnika za ZNR

Povjerenike radnika za ZNR potrebno je ohrabriti za veći angažman uz kontinuirano usavršavanje

Kontinuirano usavršavanje svih dionika sustava ZNR

AKTIVNOSTI ZA REALIZACIJU STRATEŠKIH CILJEVA

Postići veću kvalitetu usluga ovlaštenih osoba za poslove zaštite na radu

Opći dojam: niska kvaliteta usluga uz niske cijene

Neki od razloga: velika konkurencija, nedostatak nadzora, isključivi odabir prema kriteriju najniže cijene (umjesto bodovanja više kriterija), formalni pristup za ispunjenje zakonske obveze kako poslodavaca tako i ovlaštenih osoba

- Razmotriti dopunske kriterije za izdavanje ovlaštenja (primjerice; propisavanje akreditacije za određena ispitivanja radnog okoliša (buka, opasne kemikalije i dr.))
- Pojačati i osmisliti nadzore nad njihovim radom (Inspektorat rada kontinuirano te ZUZNR jednom u 3 god. u cilju revizije izdanih ovlaštenja),
- Kod revizije ovlaštenja usmjeriti nadzore u kvalitativnom smislu (**demonstracija mjerenja na mjestima rada**) čime se stvaraju pretpostavke za veću kvalitetu rada ovlaštenih osoba

AKTIVNOSTI ZA REALIZACIJU STRATEŠKIH CILJEVA

- **Povećati administrativne kapacitete u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, Sektor za zaštitu na radu i upravne poslove, u dijelu Službe za upravne poslove**
- **Zavod za unaprjeđivanje zaštite na radu** je prvostupanjsko tijelo koje izdaje ovlaštenja za pojedine poslove zaštite na radu i obavlja revizijske nadzore
- **Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava** je drugostupanjsko tijelo koje rješava po žalbama ovlaštenih osoba u smislu dobivanja i prestanka ovlaštenja (čl. 13. st. 1. Pravilnika o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu; NN, br. 112/14 i 84/15)

AKTIVNOSTI ZA REALIZACIJU STRATEŠKIH CILJEVA

- **Usmjeravati i planirati inspekcijske nadzore prema stanju zaštite na radu u pojedinim djelatnostima i određenim pojavnostima po pitanju zaštite zdravlja i sigurnosti na radu**
- **praćenjem informacijskog sustava ZNR pri ZUZNR,**
- **jedinstvenim pristupom kod utvrđivanja uzročnosti događaja ozljeda na radu**
- **Oko 50 % svih događaja ozljeda na radu ima uzroke uslijed izvođenja radne operacije protivno pravilima zaštite na radu**

AKTIVNOSTI ZA REALIZACIJU STRATEŠKIH CILJEVA

- **Uzrok ozljede na radu:**
Izvođenje radne operacije protivno pravilima zaštite na radu
- Što su stvarni mogući uzroci pod time?
- podcjenjivanje rizika od strane radnika kao i od ovlaštenika
- nedostatna osposobljenost radnika za rad na siguran način
- nebriga neposrednog ovlaštenika za primjenu pravila zaštite na radu
- pritisci za hitno izvršenje poslova
- improvizacije u procesu rada
- nedostatak unutrašnje komunikacije
- štednja u primjeni pravila zaštite na radu
- nedostatak unutrašnjeg nadzora

AKTIVNOSTI ZA REALIZACIJU STRATEŠKIH CILJEVA

- Stvarati modele i programe za provođenje prevencije stresa na radu ili u vezi s radom, kao novine u Zakonu o zaštiti na radu (da ne ostanu samo deklaratorne odredbe u ZZR-u)
- Čl. 51. st. 2. pod. 3. Zakona o zaštiti na radu
 - komunikacija (neizvjesnost o tome što se očekuje od posla)

AKTIVNOSTI ZA REALIZACIJU STRATEŠKIH CILJEVA

- **Osigurati mnogo veću medijsku pozornost prema pitanjima prevencije sigurnosti i zaštite zdravlja na radu**

Hvala na pažnji !